

Obsah

Úvod	9
Struktura kapitol s projekty	10
Výběr pohádek v publikaci	11
1. kapitola	
Gramotnost už v předškolním věku?	12
Důvody pro rozvoj gramotnosti dětí v předškolním věku	15
Účinný rozvoj pregramotnosti	16
Jak zintenzivnit a optimalizovat pregramotnost dětí?	17
Principy a podmínky rozvoje pregramotnosti	18
2. kapitola	
Grafomotorika z pedagogického a psychologického pohledu	21
Které schopnosti a dovednosti potřebujeme pro budoucí psaní?	21
Co ovlivňuje a formuje grafomotoriku?	23
Pedagogické a psychologické aspekty nácvičku psaní	23
Podmínky úspěšného rozvíjení grafomotoriky – shrnutí	25
Stručná charakteristika vývoje dětské kresby	26
3. kapitola	
Charakteristiky vybraných předpokladů pro rozvoj grafomotoriky	28
Smyslové vnímání a grafomotorika	28
V čem spočívá význam aktivit s přírodninami pro rozvoj grafomotoriky? 28	
Rozlišovací schopnosti zrakové, sluchové, hmatové	29
4. kapitola	
Jemná motorika aneb Od navlékání korálků ke kreslení a psaní	37
Cvičení dlaní, prstů a špetky	38
Cvičení dlaní	38
Cvičení prstů	39
Cvičení špetky	41
Úchop grafického náčiní	41
Cvičení očí	45
Polohy těla při grafomotorických činnostech	46

5. kapitola	
Grafomotorické aktivity	49
6. kapitola	
Rodina, mateřská škola a grafomotorika	51
Význam rodiny pro rozvoj grafomotoriky dítěte	51
Proč by rodina a mateřská škola měly vzájemně spolupracovat?	52
Co by měli rodiče vědět o grafomotorice a o tom, co má dítě umět, než nastoupí do školy.	53
Formy spolupráce mateřských škol s rodiči	54
7. kapitola	
Projekty a grafomotorika	62
Co jsou projekty?	62
Druhy projektů	63
Proč využívat projekty?	63
Práce učitelky mateřské školy při realizaci projektů.	64
Specifika projektů zaměřených na rozvoj grafomotoriky aneb Grafomotorika v projektech (metodická doporučení)	65
Náš přístup k projektům uvedeným v této publikaci	66
8. kapitola	
Příklady projektů s grafomotorikou	68
Kamínek	68
Makovice	81
Šátek	92
Listí	102
Provázky a drátky	110
Drátky	116
Těsto, hlína, modelína	118
Keramická hlína, modelína	124
Papír	126
Přílohy	133
Příloha A: Projekt s pohádkou Jak rozšmodrchali zašmodrchanec	133
Příloha B: Projekt s pohádkou Jak potkala motýla Emanuela	134
Příloha C: Projekt s pohádkou Jak se Makový mužiček učil létat	137
Příloha D: Projekt s pohádkou J. Čapka – přetváření pohádky O pyšné noční košilce na pohádku O pyšném šátečku	138
Příloha E: Projekt s pohádkou O Popelce	139

Příloha F: Projekt s pohádkou Jak zasadili semínko	140
Příloha G: Projekt s pohádkou Potoční skřítek	143
Příloha H: Projekt s pohádkou Vládův drak	146
Příloha I: Projekt s pohádkou O poslední vlaštovce	148
Příloha č. 1: Vývoj dětské kresby a vývoj prvků písma	149
Příloha č. 2: Dokreslování obrázků podle osy souměrnosti	151
Příloha č. 3: Skládání obrázků	151
Příloha č. 4a, b: Vybarvování ploch, obtažení obrysů	153
Příloha č. 5: Vybarvování ploch	154
Příloha č. 6: Tabulka pro diagnostiku raného psaní v předškolním věku	155
Příloha č. 7: Předlohy obrázků makovice.	155
Příloha č. 8: Obrázková osnova k pohádce Dlouhý, Široký a Bystrozráký	156
Příloha č. 9: Patří – nepatří	157
Příloha č. 10: Plechy s cukrovím	158
Příloha č. 11: Pracovní listy k deníku Pepy a Pěti	159
Příloha č. 12: Šaty a boty	161
Příloha č. 13: Draci na provázku	161
Příloha č. 14: Čím vším se dá kreslit a psát	162

LITERATURA	163
Literatura pro děti k jednotlivým okruhům	165